

som Følge heraf, en forøget Byrde, jo mere Skolen besøges. Det er en Fristelse, som man ikke skal opstille for Communen. Det kan jo være, at det hele System, hvorefter man vil fremme Skolebesøget, er forkeert; men, gaader man ud fra, at Tilstanden endnu paa Landet er saaledes, at man, saavidt som muligt, maa holde paa, at Børnene komme i Skole, naar man allerede nu mærker, at Communerne krympe sig ved at bære Udgifter til Skolelocaler o. s. v., saa maa man blive lidt betænkelig ved, at der bestemmes, at Communerne i de fleste Tilfælde directe ved Ligning skulle tilveiebringe et desto høiere Bidrag, jo flere Børn der gaae i Skole. Jeg mener ikke, at det simpeltthen skal slettes ud; thi jeg under gjerne Skolelærerne den Forøgelse i deres Indtægter, som her er paatænkt, og som de saa høiligten kunne trænge til. Det er dette, hvorpaa jeg vil henlede Dmærksomheden for at begrunde, hvad jeg har sagt, at Loven ikke er af en saadan Bessaffenhed, at den med Grund simpeltthen kan antages. Jeg troer ikke, at den høitærede Minister selv kan sige sig fri for alle Tvivl med Hensyn til enkelte Bestemmelser, ved hvilke han har troet tilsidst at kunne give efter for Andres Mening, idet han havde Bannfelligbed ved med Hensyn til andre Puncter at sætte sin egen Mening igjennem. Men, naar vi have godtgjort, at der saaledes er Opsfordring til at overveie Loven, saa vende vi tilbage til det Spørgsmaal: hvad skulle vi da gjøre? Forbedre Loven kunne vi ikke; afvise den kan med Hensyn til det meget Gode, som den indeholder, og navnlig med Hensyn til den absolut nødvendige Forbedring i Skolelærernes Kaar, som den indeholder, endnu mindre gaae an. Er der da Andet tilbage for os end at vedtage en Lov, som vi føle, at vi ikke burde vedtage, som den er, og at beklage den Stilling, hvori vi i dette som i flere lignende Tilfælde befinde os?

Stirke- og Underviisningsministeren: Jeg skal tillade mig nogle Bemærkninger med Hensyn til det Forslag, der er stillet af den ærede 3die Landsþingsmand for 11te Kreds (Bloch). Hvis jeg ikke feiler, yttrede han alt i Begyndelsen af sit Foredrag, at han tænkte blot paa at ville indstille et nyt Capitel i det

foreliggende Lovforslag. Da han imidlertid nærmere kom ind paa Udviklingen af dette Capitel, viste det sig ikke blot, at det i og for sig i en ganske anden Grad kunde kaldes en heel ny Skolelov, end selve det nu foreliggende Lovforslag gjør Fordring paa at være; men det stod forsaavidt ogsaa i en saa stærk Strid med det hele Indhold af det foreliggende Lovforslag, at det er mig umuligt at see, hvorledes det skulde tænkes, at det af ham foreslaaede Capitel paa nogen naturlig Maade skulde kunne forenes med det. Den ærede Landsþingsmand fremhævede netop som et stort Fortrin, og det med en meget stærk Accent, Noget, som ganske vist ogsaa efter hans Forslag vil være tilstede, og som — det nægter jeg ikke — vil paa Mange kunne gjøre et særdeles godt Indtryk og have en særdeles god Klang — det nemlig, at der ved dette Lovforslag aldeles ikke paabyrvedes Communerne nogensomhelst Udgift, idet nemlig, saavidt jeg forstod ham, Skolelærerne blot skulde lønnes med Tritid. Det er jo imidlertid netop Hovedopgaven for den større Part af det foreliggende Lovforslag at finde Midler til at skaffe Skolelærerne en Forbedring i deres Stilling paa en anden Maade, nemlig ved at forøge deres Indtægter, hvilken Forøgelse jo rigtignok ikke vil kunne skaffes tilstede uden at maatte udredes fra en eller anden Kant, og da for en Deel rigtignok fra Communerne, men som dog paa den anden Side giver en ikke ringe Grad af større Sandsynlighed for en virkelig Forbedring i Skolelærernes Stilling end den, der vil kunne skee ved det af den ærede Landsþingsmand gjorte Forslag. Det er altsaa klart, at den ene Hoveddeel af Lovforslaget maatte aldeles frasaltes, naar man tænkte sig dertil føiet noget Saadant, som den ærede Landsþingsmand antydede, og, naar han endnu dertil føier, at han vil affaffe Skoledirectionen og navnlig Provstens Sæde i denne, og i Stedet derfor indføre Skoledirecteurer, som skulde være fast ansatte kongelige Embedsmænd, saa er det mig heller ikke klart, at der vil blive Stort tilbage af den øvrige Deel af Lovforslaget, og i saa Fald troer jeg virkelig ikke, at han vilde have havt nødig at gjøre sig Uleilighed med en Forandring, endogsaa af Titten af dette